

<USANKCJONOWANIE NIECNOTY> CZY <GODNOŚĆ ZAWODU>? ZNACZENIE ETYKI PROFESJONALNEJ NA PRZYKŁADZIE DORADCÓW ZAWODOWYCH W TORUŃSKICH INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

Zasadniczy cel dysertacji stanowi ukazanie znaczenia etyki zawodowej oraz próba odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób funkcjonuje ona wśród doradców zawodowych zatrudnionych w wybranych instytucjach rynku pracy w Toruniu wraz z filiami na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Konflikty aksjonormatywne i dylematy etyczne towarzyszą nam w różnych sytuacjach, zarówno na płaszczyźnie osobistej, jak i zawodowej. W celu ich rozwiązania niezbędna jest tak indywidualna, jak zbiorowa świadomość etyczna. Kolejne istotne czynniki to: zachowania prospołeczne, zaufanie, uczciwość, otwartość, życzliwość, solidarność, wrażliwość, odpowiedzialność, moralna dojrzałość, a także sumienie.

Punktem wyjścia moich rozważań jest założenie na temat „naturalnej” etycznej skłonności ludzi do niesienia pomocy, udzielania wsparcia i wzajemnej troski. Ponadto w pracy ukazuję etykę zawodową w świetle licznych teorii i koncepcji filozoficznych (aksjologicznych). Poruszam też takie kwestie, jak m.in.: regulacja (kodyfikacja) etyki profesjonalnej, ustanawianie standardów moralnych, nabywanie oraz odzyskiwanie świadomości etycznej, dokonywanie wyborów moralnych, etos doradczy i zawodowe kodeksy deontologiczne. Odrębna część opracowania została poświęcona badaniom własnym, przeprowadzonym w oparciu o jakościowe metody i techniki badań (IDI).

Ponadto praca przedstawia różnorodne nurty i koncepcje teoretyczne, jak również modele działalności doradczej obecne we współczesnym poradnictwie zawodowym. Usiłuje ono bowiem odpowiedzieć na liczne problemy i wyzwania dzisiejszego świata, takie jak: globalizacja, ubóstwo, bezrobocie, społeczna niesprawiedliwość i nasilające się nierówności.

Następne istotne zagadnienia to digitalizacja i wielokulturowość. Współczesne, uwrażliwione kulturowo poradnictwo zawodowe wykorzystuje rozmaite nowoczesne techniki, narzędzia i programy komputerowe, np.: *Cross-Cultural Counselling Inventory-Revised - CCCI-R*, *Multicultural Counselling Inventory – MCI*, *Multicultural Awareness-Knowledge-Skills Survey – MAKSS*, *Multicultural Counselling Knowledge and Awareness Scale – MCKAS*.

Ponadto – w swojej warstwie aplikacyjnej – opracowanie przedstawia możliwość stworzenia w regionie, a docelowo w całym kraju, spójnego, koherentnego systemu doradztwa zawodowego. Omawia również kwestię promowania zachowań proetycznych, szerzenia odpowiednich postaw, wartości, norm i wysokich standardów moralnych.

Wydaje się bowiem, że w dzisiejszej wewnętrznie skomplikowanej i złożonej, niejednoznacznej rzeczywistości etyka zawodowa ma niezwykle ważną rolę do spełnienia.